

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІНСТИТУТ ПРАКТИЧНОЇ КУЛЬТУРОЛОГІЇ ТА АРТ-МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА АРТ-МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ІВЕНТ-ТЕХНОЛОГІЙ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи
Людмила СТЕПАНЕНКО

«31» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	<u>02 «Культура і мистецтво»</u>
Спеціальність	<u>026 «Сценічне мистецтво»</u>
Освітній рівень	<u>другий (магістерський)</u>
Освітня програма	<u>«Режисура»</u>
Спеціалізація	<u>(за наявності)</u>
Вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>
Форма навчання	<u>денна, заочна</u>
Навчальний рік	<u>2022/2023</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>4/120</u>
Мова викладання, навчання й оцінювання	<u>українська</u>
Форма підсумкового контролю	<u>екзамен</u>

Викладач: Веденєєв Дмитро Валерійович

Пролонгація за рішенням науково-методичної ради НАКККіМ

Київ – 2022

УДК 001.891(075.8)

Розробник:

ВЄДЕНЄЄВ Дмитро Валерійович, доктор історичних наук, професор кафедри арт-менеджменту та івент-технологій.

ПОГОДЖЕНО

Директор інституту практичної культурології та арт-менеджменту

Степан ДИЧКОВСЬКИЙ

Протокол № 1 від «29» серпня 2022 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри арт-менеджменту та івент-технологій

Степан ДИЧКОВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. зав. кафедри режисури та акторської майстерності імені Народної артистки України Лариси Хоролець

Віктор ГИРИЧ

Протокол № 8 від «18» травня 2022 р.

Погоджено з гарантом освітньої програми «Режисура»

Гарант освітньої програми Галина ПОГРЕБНЯК

Схвалено науково-методичною радою Академії

Протокол від «30» серпня 2022 р. № 5

Голова науково-методичної ради Людмила СТЕПАНЕНКО

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни (зокрема міждисциплінарні зв'язки).

Навчальна дисципліна «Методологія та організація наукових досліджень» передбачена спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво», другого (магістерського рівня) ОПП «Режисура».

Під час викладання дисципліни вивчаються об'єкт, предмет, мета, завдання та значення опанування здобувачами знаннями з наукознавства та навичками самостійної дослідницької роботи, підготовки магістерської праці. Дається огляд законодавчої бази наукової діяльності в Україні, структури наукової та науково-технічної сфери України. Висвітлюються основні історичні етапи становлення наукових знань, особливості наукової діяльності, класифікація наук. Досліджуються групи емпіричних і теоретичних методів дослідження, прийоми їх застосування в дослідницькій роботі. Подається опис прийомів збору емпіричного матеріалу, навички роботи з науково-довідковим апаратом. Відображено процес раціональної побудови дослідницької праці, гігієни розумової праці. Розкривається порядок підготовки та оформлення магістерської роботи здобувача, її прилюдного захисту.

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний зв'язок із такими дисциплінами, як «Філософія», «Педагогіка вищої школи та педагогічна майстерність», дисциплінами з теорії та історії відповідної спеціальності.

2. Мета дисципліни – засвоєння здобувачами вищої освіти загальних засад методології наукової діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності (відповідно до ОКР «Магістр», визначеного Законом України «Про вищу освіту»).

3. Завдання:

- формування у здобувачів вищої освіти системи знань щодо наукових методів пізнання соціальної реальності;
- прищеплення знань щодо нормативно-правових засад науково-технічної та науково-педагогічної діяльності в Україні, особливостей науково-технічної революції у світі;
- опанування історією розвитку наукових знань і національною науковою традицією;
- вивчення основних груп методів наукових досліджень і їх адаптація до потреб профільних наукових досліджень;
- вивчення основних груп методів наукових досліджень відповідно до фаху (культурології, мистецтвознавства, теорії управління тощо);
- набуття знань і навичок пошуку, відбору, опрацювання джерел наукової інформації за професійним профілем;
- прищеплення навичок підготовки й оформлення основних видів наукової продукції та магістерської кваліфікаційної праці зокрема;
- формування навичок раціонального мислення та протистояння можливим спробам (прийомам) маніпуляції свідомістю як важеля

інформаційної безпеки суспільства.

4. Компетентності, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність застосовувати методологію наукових досліджень на теоретичному і практичному рівнях з урахуванням аспектів мистецтвознавчої сфери.

ЗК3. Розуміння сутності методології наукового пізнання, змісту мистецької освіти та управління освітньою діяльністю; здійснення аналізу сучасних проблем культури і мистецтва, розуміння філософської та соціальної природи мистецтва.

ЗК4. Здатність враховувати вплив сценічного мистецтва на соціальні проблеми та вміння досягти катарсисного стану оточуючого громадянського середовища при здійсненні професійної діяльності.

ЗК7. Здатність володіти методикою аналізу драматургії сценічних творів, застосовувати у практиці сценічної діяльності можливості мистецьких засобів (вербальних, візуальних, аудіовізуальних, образотворчих, пластичних).

ЗК8. Здатність удосконалювати форми і методи педагогіки у процесі виховання фахівців мистецької сфери. Здатність до аналізу, зіставлення, порівняння педагогічних явищ, формування сучасного педагогічного мислення щодо входження системи вищої освіти України в Європейський простір вищої освіти.

ЗК10. Здатність до критики та самокритики.

ЗК12. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК14. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК2. Здатність визначення культурно-мистецьких явищ та виявлення закономірностей розвитку сценічних видовищних мистецтв.

СК4. Здатність до прогнозування розвитку інформаційних технологій у сценічному мистецтві; вільне володіння технологіями щодо створення мистецьких творів; удосконалення технології створення сценічного простору мистецьких заходів.

СК9. Здатність до застосування знань з теорії драми, історії театру, історії матеріальної культури, фольклору та етнографії, історії видовищ та свят, кіно- та телемистецтва, інших видовищних мистецтв для творчої та виробничої сценічної діяльності.

СК10. Вміння на особистісному високому професійному рівні створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

СК11. Здатність усвідомлювати процеси розвитку сценічного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

СК12. Здатність до глибокого розуміння взаємозв'язку між теоретичними та практичними заняттями з метою ефективного використання цих знань для зміцнення власного художнього розвитку.

СК15. Здатність планувати педагогічну діяльність, окреслювати цілі та

завдання виховання та навчання з урахуванням індивідуальних особливостей студента.

СК16. Вміння проектувати та проводити пошукові та розвідувальні роботи в театральній педагогіці, мистецтві постановки та мистецтвознавстві.

СК17. Здатність взаємодіяти з аудиторією в процесі донесення сценічного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу.

5. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Набути концептуальні знання, включаючи певні знання сучасних досягнень в сценічному мистецтві та виробництві.

ПРН 4. Виявити знання сутності процесів навчання й виховання у вищій школі, їх психолого-педагогічних основ; методів формування навичок самостійної роботи й розвитку творчих здібностей і логічного мислення особистості.

ПРН 7. Уміти використовувати набуті знання під час професійної мистецької сценічної діяльності в якості творчого працівника – режисера.

ПРН 10. Уміти критично мислити та узагальнювати проблеми сучасного мистецтва під час професійної діяльності.

ПРН 11. Уміти володіти методами науково-педагогічних досліджень, навичками проведення діагностичних вимірів у розвитку особистості; враховувати в педагогічній діяльності індивідуальні особливості творчої особистості, включаючи вікові й психологічні; уміти здійснювати педагогічний супровід процесу професіоналізації студентів.

ПРН 12. Уміти встановлювати соціально-психологічний комунікативний контакт, індивідуально орієнтовану взаємодію, що забезпечує творчий характер процесу професійної діяльності і навчання на високому мистецькому рівні. Уміти зрозуміло доносити власні думки та творчі ідеї, висновки, знання та їх обґрунтування до осіб, які є творчими працівниками, чи тих, хто навчається сценічному мистецтву.

ПРН 14. Активно виявляти готовність до прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 16. Виявляти відповідальність за розвиток мистецьких знань і професійних практик, оцінку стратегічного розвитку мистецтва, творчого та навчального колективу.

ПРН 17. Приймати рішення у складних і непередбачуваних умовах розвитку сценічної (театральної, концертної, видовищної) культури; вільно застосовувати основні принципи творчого розвитку сценічного мистецтва, намагаючись впливати на соціокультурні зміни.

ПРН 20. Застосовувати демократичні технології прийняття колективних рішень, враховуючи власні інтереси і потреби інших, використовувати ефективні стратегії залежно від творчих завдань сценічного мистецтва.

Програма навчальної дисципліни складається з чотирьох модулів:

Модуль 1. Сутність науки як сфери суспільної діяльності

Модуль 2. Організаційно-правові засади наукової діяльності в Україні

Модуль 3. Методи наукового пізнання

Модуль 4. Основні вимоги до підготовки магістерської кваліфікаційної роботи

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(для денної форми навчання)

№ з/п	Назва розділу і теми	кількість годин							
		денна форма							
		усього	у тому числі						
			л	с	п	лаб	інд	м.к.	с.р.
МОДУЛЬ 1. СУТНІСТЬ НАУКИ ЯК СФЕРИ СУСПІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ									
1.1.	Основні поняття про наукову діяльність	14	2		2				10
1.2.	Особливості наукового пізнання	14	2		2				10
1.3.	Модульний контроль	2						2	
	Разом за модуль 1	30	4		4			2	20
МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ									
2.1.	Національна організаційно-правова система організації наукової діяльності	14	2		2				10
2.2.	Дотримання норм академічної доброчесності в науковій діяльності здобувача	14	2		2				10
2.3.	Модульний контроль	2						2	
	Разом за 2 модуль	30	4		4			2	20
МОДУЛЬ 3. МЕТОДИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ									
3.1.	Методологічний інструментарій магістерської кваліфікаційної роботи	14	2		2				10
3.5.	Методи наук в області культурології та мистецтвознавства у магістерській кваліфікаційній роботі	14	2		2				10
3.3.	Модульний контроль:	2						2	
	Разом за 3 модуль	30	4		4			2	20
МОДУЛЬ 4. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ									
4.1.	Порядок підготовки та захисту магістерської роботи	14	2		2				10
4.2.	Структура, зміст, порядок захисту магістерської роботи	14	2		2				10
4.3.	Модульний контроль:	2						2	
	Разом за 4 модуль	30	4		4			2	20
	Разом з дисципліни	120	16		16			8	80

(для заочної форми навчання)

№ з/п	Назва розділу і теми	кількість годин							
		заочна форма							
		усього	у тому числі						
л	с		п	лаб	інд	м.к.	с.р.		
МОДУЛЬ 1. СУТНІСТЬ НАУКИ ЯК СФЕРИ СУСПІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ									
1.1	Основні поняття про наукову діяльність	15	1						14
1.2.	Особливості наукового пізнання	15			1				14
	Разом за модуль 1	30	1		1				28
МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ									
2.1.	Національна організаційно-правова система організації наукової діяльності	15	1						14
2.2.	Дотримання норм академічної доброчесності в науковій діяльності	15			1				14
	Разом за 2 модуль	30	1		1				28
МОДУЛЬ 3. МЕТОДИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ									
3.1.	Методологічний інструментарій магістерської кваліфікаційної роботи	15	1						14
3.2	Методи наук в області культурології та мистецтвознавства в магістерській роботі	15			1				14
	Разом за 3 модуль	30	1		1				28
МОДУЛЬ 4. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ									
4.1.	Порядок підготовки та захисту магістерської роботи	14	1						13
4.2.	Структура, зміст, порядок захисту магістерської роботи	14			1				13
4.3.	Модульний контроль за тематикою курсу	2						2	
	Разом за 4 модуль	30	1		1			2	26
	Разом з дисципліни	120	4		4			2	110

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1. СУТНІСТЬ НАУКИ ЯК СФЕРИ СУСПІЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ТЕМА 1. Основні поняття про наукову діяльність

Анотація до лекції 1.1.

У лекції дається огляд основних етапів формування наукової діяльності людей від Давнього Світу до науково-технічних революцій (НТР) ХХ століття, відомих вітчизняних досягнень й традицій наукової діяльності. Йдеться про сутність таких явищ, як НТР, «економіка знань», «наука як безпосередня виробнича сила», «інноваційний тип розвитку». Лектор дає визначення науки як форми духовної діяльності людей, спрямованої на отримання нових знань про природу, суспільство, процес пізнання з метою отримання істини й відкриття об'єктивних законів.

Розтлумачується, що наука – це соціально-значуща сфера людської діяльності, яка спрямована на виробництво й систематизацію знань про закономірності існуючого засобами теоретичного обґрунтування та емпіричного випробування, перевірки пізнавальних результатів для розкриття їх об'єктивного змісту (достовірності, істинності). Звертається увага на основні властивості сутності науки. Визначаються головні критерії наукового пізнання. Йдеться про створення цілісної, динамічної системи наукових понять (теорій, гіпотез, законів, спеціальних знаків-символів), застосування методів логіки, діалектики, синергетики та інших загальнонаукових методів.

План

1. Місце знань і навичок науково-дослідної діяльності у професійній підготовці магістра.
2. Поняття про науку та науково-технічну діяльність.
3. Структура та суспільні функції наукового знання.
4. Основні етапи становлення науки. Наукові революції та їх роль у становленні науково-пізнавальної сфери людства.

Практичне заняття № 1 до теми 1.1

Мета: навчання здобувачів розумінню історичного шляху розвитку, сутності та функцій наукового знання, значення наукових й інноваційних знань для розвитку продуктивних сил і духовно-культурної сфери людства та сучасної України

Практичні завдання:

1. Основні етапи історії становлення та розвитку науки.
2. Функції науки в суспільному житті.
3. Класифікація наук та основні категорії науки.

Література: 14–20, 22, 25, 28, 29, 48.

Завдання для самостійної роботи до теми .11

1. Визначте хронологічні межі та зміст основних історичних етапів розвитку науки та наукової діяльності

2. Дайте поняття «наукової революції» та визначте основні наслідки науково-технічної революції 1950–1970-х рр. для розвитку сучасної техніки та технологій інформаційної та основних напрямів культурно-мистецької діяльності.

3. Розкрийте провідні функції науки (пізнавальна, освітня, продуктивно-технологічна, духовно-культурна).

4. Дайте класифікацію сучасних галузей наукового знання.

Література: 14-20, 22, 25, 28, 29, 35, 43, 48.

ТЕМА 2.1. Особливості наукового пізнання

Анотація до лекції 2.1.

«Понятійно-категоріальний апарат науки»

У ході лекції здобувачам подаються сучасні погляди на класифікацію наукових галузей (точні, природничі, гуманітарні науки, науки про мислення людини), рівні науково-когнітивного пізнання (емпіричний, теоретичний) і відповідність ним певних груп методів наукового пізнання. Висвітлюються особливості становлення та функції понятійно-категоріального апарату науки, значення спеціальної наукової термінології. Розкриваються такі поняття, як суб'єкт наукового пізнання, об'єкт (предмет) наукового пізнання, система методів й прийомів, властивих науці, конкретним науковим дисциплінам, наукові закони, принципи та теорії, що прагнуть подати наукову картину світу. Подаються такі поняття, як специфічна наукова мова та понятійно-категоріальний апарат, особливий стиль наукового мислення, соціокультурні цінності та морально-етичні засади науки.

План

1. Рівні наукового пізнання та відповідність ним певних груп методів наукового пізнання.

2. Понятійно-категоріальний апарат науки та призначення спеціальної наукової термінології.

3. Особливості науково-аналітичного стилю та термінології наукових праць (текстів) і їх застосування при підготовці магістерської роботи.

Практичне заняття № 2 до теми 1.2 «Рівні та категорії наукового пізнання»

Мета: ознайомлення здобувачів із призначенням і особливостями застосування при написанні магістерської роботи основних категорій наукового пізнання та спеціальної наукової термінології.

Практичні завдання:

1. Основні рівні та категорії наукового пізнання

2. Загальнонаукова термінологія та спеціальна наукова термінологія наук (на прикладі культурології та мистецтвознавства)
3. Особливості стилю написання наукових праць.
Література: 14-20, 26, 30, 31, 34, 36, 42, 43.

***Завдання для самостійної роботи до теми 1.2
«Вивчення термінології наукових досліджень за профілем навчання
(культурологія, мистецтвознавство, наука про управління)»***

1. Дайте визначення поняття загальнонаукової та спеціальної наукової термінології.
2. Визначте коло основних наукових понять (термінів) культурології.
3. Визначте коло основних наукових понять (термінів) у галузі мистецтвознавства.
4. Визначте коло основних наукових понять (термінів) науки про управління.
5. Виявіть особливості стилю написання наукових праць і обґрунтуйте можливості його застосування в магістерській роботі.
Література: 12, 14-20, 26, 30, 31, 34, 36, 42, 43.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

Питання до модульного контролю

1. Визначте поняття науки та наукової діяльності.
2. Розкрийте сутність основних історичних етапів розвитку наук.
3. Назвіть провідні функції науки.
4. Визначте провідні категорії наукового пізнання
5. Дайте визначення поняття загальнонаукової наукової термінології.
6. Дайте визначення поняття спеціальної наукової термінології.
7. Охарактеризуйте особливості стилю написання магістерської роботи.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

ТЕМА 2.1. Національна організаційно-правова система організації наукової діяльності

Анотація до лекції 2.1.

«Конституційно-правові та організаційні основи науково-технічної діяльності в Україні»

У лекційному матеріалі здійснюється аналіз організаційно-правових засад наукової діяльності в Україні. Підкреслюються конституційні засади, які передбачають, що кожен громадянин має право на освіту, громадянам гарантується свобода наукової та технічної творчості, захист інтелектуальної власності, їхніх авторських прав, моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв'язку з різними видами інтелектуальної діяльності. Держава сприяє розвитку науки, встановленню наукових зв'язків України зі світовим співтовариством.

Дається характеристика основним положенням Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність» від 13 грудня 1991 р. № 1977-ХІІ, Закону України «Про вищу освіту» від 17 січня 2002 р. № 2984-ІІІ (зі змінами в редакції 2016 р.). Йдеться про статус наукових працівників, механізм державної організації наукової діяльності в Україні, сучасні проблеми й виклики в національній науковій сфері.

Висвітлюються принципи державного управління науковою діяльністю в Україні. Розглядається статус і структура Національної академії наук України – вищої наукової організації України, яка організує і здійснює фундаментальні та прикладні дослідження з найважливіших проблем природничих, технічних і гуманітарних наук. Висвітлюються державні галузеві Академії наук (педагогічних, медичних, аграрних, Національної академії мистецтв України тощо), відомчої науки.

Дається уявлення про особливості статусу й діяльності науково-педагогічних працівників – вчених, які за основним місцем діяльності займаються професійною педагогічною та науковою або науково-технічною діяльністю у вищих навчальних закладах і закладах післядипломної освіти III-IV рівнів акредитації. Здобувачі отримують загальне уявлення про організаційну структуру науково-дослідної діяльності у вищому закладі освіти, роботу органів наукової творчості здобувачів і молодих науковців.

План

1. Конституція та законодавство України про основні засади наукової та науково-технічної діяльності.
2. Пріоритети наукової діяльності та система державних наукових установ України.
3. Особливості організації наукових досліджень та підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації у сфері вищої освіти України.

Практичне заняття № 3 до теми 2.1. «Розвиток і зміст законодавчих засад науково-технічної діяльності в Україні»

Мета: ознайомлення здобувачів із законодавчими основами наукової діяльності в Україні, пріоритетами державної політики у цій сфері та організаційною структурою наукових установ, особливостями підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації.

Практичні завдання:

1. Законодавчо-нормативне регулювання наукової діяльності в Україні та державна політика у сфері науково-технічного розвитку.
2. Організаційно-функціональна структура наукових установ в Україні.
3. Основні тенденції розвитку світової науки та їх вплив на пріоритети вітчизняної наукової діяльності.
4. Національна система підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів.

Література: 9, 10, 11, 14-19, 35, 38, 45.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.1
«Вивчення конституційно-правових та організаційних засад наукової та науково-технічної діяльності в Україні»

1. Вивчення основних положень Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність» від 13 грудня 1991 р. № 1977-ХІІ.

2. Вивчення основних положень Закону України «Про вищу освіту» від 17 січня 2002 р. № 2984-ІІІ (зі змінами в редакції 2016 р.).

3. Вивчення нової редакції Закону України «Про вищу освіту» в частині, що стосується державних кваліфікаційних вимог до освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр».

4. Ознайомлення з основами підготовки науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації через аспірантуру.

Література: 9, 10, 11, 14-19, 35, 38, 45.

ТЕМА 2.2. Дотримання норм академічної доброчесності
в науковій діяльності здобувача

Анотація до лекції 2.2.

«Національне законодавство про права й обов'язки наукових кадрів і академічну доброчесність»

У лекції розкривається поняття академічної доброчесності, яка являє собою сукупність етичних принципів і визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Розкривається зміст відповідних положень Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (стаття 42) та Закону України «Про вищу освіту» в редакції від 28 вересня 2017 року, зміст поняття доброчесності в академічній площині.

Роз'яснюється, що науково-педагогічні, наукові та педагогічні працівники закладу вищої освіти зобов'язані дотримуватися в освітньому процесі та науковій (творчій) діяльності академічної доброчесності й забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти. Наголошується, що особи, які навчаються у закладах вищої освіти, зобов'язані виконувати вимоги освітньої (наукової) програми (індивідуального навчального плану (за наявності), дотримуючись академічної доброчесності, та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання (пункт 3 статті 63 Закону України «Про вищу освіту»).

Розкриваються такі базові поняття, як «академічний плагіат», «самоплагіат», «фабрикація», «фальсифікація», «списування», «обман», «хабарництво», «необ'єктивне оцінювання».

План

1. Морально-етичні норми наукової творчості та зміст поняття академічної доброчесності.

2. Нормативно-правові основи забезпечення академічної доброчесності у науковій праці здобувачів вищої освіти в Україні.

3. Порядок запобігання порушенню норм академічної доброчесності при підготовці магістерської роботи.

***Практичне заняття № 4 до теми 2.2.
«Забезпечення дотримання норм академічної доброчесності
при підготовці магістерської роботи»***

Мета: вивчення норм чинного законодавства України щодо дотримання академічної доброчесності та правил (навичок) дотримання їх при підготовці магістерської роботи.

Практичні завдання:

1. Чинне законодавство України про норми академічної доброчесності.
2. Основні види порушення правил академічної доброчесності.
3. Запобігання порушень правил академічної доброчесності при підготовці магістерської роботи.

Література: 10, 12, 13, 28, 29, 32, 33.

***Завдання для самостійної роботи до теми 2.2
«Вивчення правових норм і правил наукової роботи із дотримання
здобувачем академічної доброчесності»***

1. Ознайомтеся з вимогами законів України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (стаття 42) та «Про вищу освіту» в редакції від 28 вересня 2017 року в частині визначення можливих порушень академічної доброчесності.

2. Опрацюйте правила посилання на запозичену інформацію із наукових праць інших авторів.

3. Вивчіть правила цитування при написанні наукових текстів.

4. Продумайте порядок запобігання порушень наукової етики і доброчесності при підготовці тексту магістерської роботи.

Література: 10, 12, 13, 28, 29, 32, 33.

**МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2
«Конституційно-правові основи науково-технічної діяльності
в Україні»**

Питання до модульного контролю

1. Дайте характеристику морально-етичним нормам наукової творчості та поняттю академічної доброчесності.

2. Розкрийте нормативно-правові засади дотримання академічної доброчесності в науковій праці здобувачів вищої освіти в Україні.

3. Назвіть основні види порушення правил академічної доброчесності.

4. Визначте основні правила запобігання порушенню норм академічної доброчесності при підготовці магістерської роботи.

5. Розкрийте правила посилання на запозичену інформацію із наукових праць інших авторів.

6. Розкрийте правила цитування при написанні наукових текстів.

МОДУЛЬ 3. МЕТОДИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ

ТЕМА 3.1. Методологічний інструментарій магістерської кваліфікаційної роботи

Анотація до лекції 3.1.

«Методи емпіричного та теоретичного дослідження» до теми 3.1

Під час лекційного заняття здобувачі знайомляться із функціональним призначенням методології наукових досліджень, класифікацією методів наукового дослідження. Дається характеристика новітніх продуктивних загальнонаукових підходів (діалектичного, логічного, історичного, герменевтичного тощо). Основний наголос лектор спрямовує на висвітлення рівнів методів наукових досліджень:

- методи емпіричного рівня (спостереження, класифікації, типологія, порівняння, вимірювання, тести, метод проб і помилок тощо);
- методи експериментально-теоретичного рівня (експеримент, аналіз і синтез, індукція та дедукція, моделювання, гіпотетичний, історичний та логічний методи тощо);
- методи теоретичного рівня (абстрагування, ідеалізація, формалізація, аналіз і синтез, індукція і дедукція, аксіоматика, узагальнення тощо).

Окремо розглядаються питання та надаються методичні поради, пов'язані з висвітленням комплексу методів дослідження в структурі (тексті) магістерської роботи, порядок опису методологічної складової магістерської кваліфікаційної праці.

План

1. Поняття про наукову методологію, основні рівні й групи методів наукових досліджень.
2. Основні методи емпіричного дослідження.
3. Основні методи теоретичного дослідження.
4. Особливості застосування наукової методології при підготовці магістерської роботи.

Практичне заняття № 5 до теми 3.1.

«Застосування методів емпіричного і теоретичного дослідження в магістерській роботі»

Мета: поглиблене ознайомлення магістрантів із призначенням наукової методології, гносеологічними можливостями основних емпіричних і теоретичних дослідницьких методів, особливостями їх застосування при підготовці магістерського дослідження.

Практичні завдання:

1. Поняття про методологію наукових досліджень. Методи дослідження та їх класифікація.
2. Основні емпіричні методи дослідження.
3. Основні теоретичні методи дослідження.

4. Особливості застосування наукової методології при підготовці магістерського дослідження.

Література: 14–19, 21, 23, 27, 28, 45.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.1.

«Визначення й обґрунтування комплексу методів емпіричного та теоретичного дослідження для підготовки магістерської роботи»

1. Вивчити зміст і пізнавальні можливості основних методів емпіричного дослідження.

2. Вивчити зміст і пізнавальні можливості основних методів теоретичного дослідження.

3. Сформулювати попередні визначення наукового завдання, об'єкта та предмета, провідних дослідницьких завдань магістерської роботи.

4. Сформулювати комплекс методів емпіричного і теоретичного дослідження, необхідних для адекватного розв'язання дослідницьких завдань магістерської праці (з консультативною допомогою науково-педагогічних працівників профільної кафедри).

Література: 14–19, 21, 23, 27, 28, 45.

ТЕМА 3.2. Методи наук в області культурології та мистецтвознавства у магістерській кваліфікаційній роботі

Анотація до лекції 3.2.

«Наукові методи культурології, мистецтвознавства та науки про управління (менеджменту)»

У лекції приділяється увагу характеристиці сутності та науково-пізнавальних можливостей сучасних методів дослідження, властивих таким науковим галузям як культурологія, мистецтвознавство, державне управління, аналізуються можливості синергетичного й структурно-функціональних підходів у модерному науковому пізнанні. Дається загальна характеристика культурології, мистецтвознавству, науці про управління як науковим галузям, розтлумачуються пізнавальні можливості основних методів цих наук, особливості їх застосування при підготовці магістерської роботи. Здобувачам пояснюються дослідницькі можливості міждисциплінарного підходу при формуванні комплексу методів дослідження у магістерській праці, доцільність обґрунтованого залучення методів інших наук (педагогіки, соціальної психології та психології творчості, соціології, теорії держави і права, історичної науки тощо).

План

1. Провідні дослідницькі методи культурології як наукової галузі.

2. Провідні дослідницькі методи мистецтвознавства як наукової галузі.

3. Дослідницькі методи науки про управління (теорії менеджменту).

4. Пізнавальні можливості міждисциплінарного підходу при формуванні комплексу методів дослідження у магістерській праці.

Практичне заняття № 6 до теми 3.2.
«Застосування методів культурології, мистецтвознавства та науки про управління (менеджменту) у магістерському дослідженні»

Мета: поглиблене ознайомлення магістрантів з гносеологічними можливостями міждисциплінарного дослідницького підходу, основними дослідницькими методами таких наук як культурологія, мистецтвознавство, теорія управління, особливостями їх застосування при підготовці магістерського дослідження.

Практичні завдання:

1. Поняття про міждисциплінарний підхід у наукових дослідженнях.
2. Основні методи дослідження культурології.
3. Основні методи дослідження мистецтвознавства.
4. Основні методи дослідження науки про управління.

Література: 1, 2, 12, 26, 37, 39, 40, 41, 42, 44, 46, 47, 51.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.2.

«Визначення й обґрунтування комплексу методів дослідження культурології, мистецтвознавства та науки про управління (менеджменту) й інших наук (залежно від спеціальності магістерської роботи)»

1. Вивчити зміст і пізнавальні можливості основних методів культурології як науки.

2. Вивчити зміст і пізнавальні можливості основних методів мистецтвознавства як науки.

3. Вивчити зміст й пізнавальні можливості основних методів науки про управління.

3. Визначити (у робочому варіанті) наукове завдання, об'єкт й предмет, провідні дослідницькі завдання магістерської роботи.

4. Сформулювати комплекс методів дослідження з дослідницького інструментарію профільних для власної магістерської роботи наук, необхідних для адекватного розв'язання дослідницьких завдань (з консультативною допомогою науково-педагогічних працівників профільної кафедри).

5. Продумати доцільність застосування методів інших гуманітарних наук, необхідних для адекватного розв'язання дослідницьких завдань магістерської праці (з консультативною допомогою науково-педагогічних працівників профільної кафедри).

6. Ознайомитися з літературою щодо забезпечення безпеки інформаційно-культурної сфер від загроз гібридного типу.

Література: 1–8, 12, 26, 37, 39, 41, 43, 44, 46, 47, 51.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 3

«Методологічний інструментарій магістерської кваліфікаційної роботи»

Питання до модульного контролю

1. Дайте визначення методології наукових досліджень.
2. Охарактеризуйте основні емпіричні методи дослідження.

3. Охарактеризуйте основні теоретичні методи дослідження.
4. Розкрийте особливості застосування наукової методології при підготовці магістерського дослідження.
5. Визначте пізнавальні можливості основних методів культурології як науки.
6. Визначте пізнавальні можливості основних методів мистецтвознавства як науки.
7. Визначте пізнавальні можливості основних методів науки про управління.
8. Сформулюйте (у робочому варіанті) наукове завдання, об'єкт й предмет, провідні дослідницькі завдання власної магістерської роботи.

МОДУЛЬ 4. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПІДГОТОВКИ МАГІСТЕРСЬКОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

ТЕМА 4.1. Порядок підготовки та захисту магістерської роботи

Анотація до лекції до теми 4.1.

«Організація роботи зі збору наукової інформації для написання магістерської роботи»

Підготовка магістерського дослідження потребує відповідних навичок з пошуку, відбору, систематизації наукової інформації, зокрема:

- чіткого уявлення про загальну систему інформаційних ресурсів і тих можливостей, які дає використання інформаційних джерел певної області;
- знання усіх можливих джерел інформації зі своєї спеціальності;
- вміння вибрати найбільш раціональну схему пошуку відповідно до завдань і умов;
- наявності навичок у використанні допоміжних бібліографічних та інформаційних матеріалів.

При цьому розуміється, що *наукова інформація* – це логічна інформація, яку отримують в процесі пізнання і яка адекватно відображає закономірності об'єктивного світу й використовується в суспільно-історичній практиці. Наукову інформацію людина отримує в процесі пізнання і, отже, нерозривно пов'язана з її практичною, виробничою діяльністю, оскільки остання є основою пізнання. Це логічна інформація, що утворюється шляхом обробки, вона надходить до людини через органи чуттів за допомогою абстрактно-логічного мислення.

Дається характеристика документальним джерелам наукової інформації. Здобувачі отримують уявлення про наукові видання та їх основні види (*монографію, збірник наукових праць, матеріали наукової конференції, науково-популярні видання, навчальні видання* тощо).

У лекції йдеться про порядок роботи в бібліотеках, архівах, характеризується їх науково-довідковий апарат. Роз'яснюється раціональний порядок пошуку необхідної інформації для написання магістерської роботи. Дається характеристика етапам збору і відбору інформації для проведення наукових досліджень, порядку участі в роботі профільних семінарів і конференцій.

План

1. Поняття про наукову інформацію та джерела наукової інформації.
2. Методи пошуку, збирання й впорядкування наукової інформації.
3. Організація роботи з науковою літературою, бібліотечна система та її науково-довідковий апарат.
4. Архівні джерела інформації та науково-довідковий апарат архівних установ.

Практичне заняття № 7 до теми 4.1.

«Основні джерела наукової інформації та порядок роботи з ними при підготовці магістерського дослідження»

Мета: надання здобувачам необхідних знань щодо джерел наукової інформації, порядку роботи з науково-довідковим апаратом бібліотек і архівів, раціонального порядку пошуку, відбору й систематизації матеріалу для написання магістерської роботи.

Практичні завдання:

1. Поняття про наукову інформацію та джерела наукової інформації.
  2. Методи пошуку, збирання й впорядкування наукової інформації.
  3. Організація роботи з науковою літературою, бібліотечна система та її науково-довідковий апарат.
  4. Архівні джерела інформації та науково-довідковий апарат архівних установ.
  5. Особливості роботи з електронними інформаційними базами.
- Література:* 14-19, 27, 28, 29, 34, 43.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.1.

«Раціональний порядок збору наукової інформації та порядок бібліографічного опису використаної літератури»

1. Дайте визначення поняттю «наукова інформація».
2. Охарактеризуйте основні джерела наукової інформації.
3. Дайте характеристику основним видам наукової друкованої продукції.
4. Висвітліть порядок користування науково-довідковим апаратом бібліотек і архівних установ України.
5. Розкрийте раціональний порядок пошуку, відбору та систематизації наукової інформації для підготовки магістерської роботи.
6. Окресліть коло наукових джерел для написання власної магістерської роботи та послідовність роботи з ними.
7. Вивчіть вимоги діючого державного стандарту України щодо оформлення бібліографічного опису наукової літератури до магістерської праці.
8. Продумайте теми наукових повідомлень на профільних наукових конференціях і зміст тез для апробації результатів власного магістерського дослідження.

Література: 14–19, 27, 28, 29, 34, 43.

ТЕМА 4.2. Структура, зміст, порядок захисту магістерської роботи

Анотація до лекції до теми 4.2.

«Етапи підготовки та основні вимоги до структури і змісту магістерської роботи»

У ході лекції здобувачам роз'яснюється, що магістерська робота є важливим видом самостійної наукової роботи, під час написання якої вони опановують методи та набувають вміння проведення наукового дослідження. Магістерською роботою здобувач завершує свою навчальну та наукову підготовку в університеті. Вона повинна засвідчити професійну зрілість випускника, виявити його загальнонаукову та спеціальну підготовку, вміння застосовувати здобуті в університеті знання для розв'язання конкретних наукових і практичних завдань.

Основною вимогою, яка ставиться перед здобувачами, є самостійне і творче виконання завдань магістерської роботи. Робота починається з вивчення літературних джерел з тематики досліджень, які можна почитати в бібліотеці або в мережі Інтернет. Під час лекції докладно висвітлюються раціональний алгоритм (етапи) написання магістерської праці, апробації результатів дослідження, типова структура роботи, стиль її написання, порядок оформлення посилань та списку використаних джерел, додатків до роботи тощо.

Особливу увагу приділяється формулюванню теми роботи, висновків (результатів) дослідження, актуальності й новизни, предмету й об'єкту роботи. Окремо пояснюється порядок підготовки магістранта до прилюдного захисту кваліфікаційної роботи.

План

1. Державні кваліфікаційні вимоги та типова структура магістерської роботи.
2. Основні вимоги до змісту, наукового апарату, оформлення тексту магістерської роботи.
3. Порядок захисту магістерської праці.

Практичне заняття № 8 до теми 4.2.

«Структура, зміст, наукова мова і оформлення магістерської роботи»

Мета: поглиблене засвоєння здобувачами державних кваліфікаційних вимог до магістерської роботи, знань щодо її структури, змісту, порядку оформлення тексту та наукового апарату, формулювання результатів наукового дослідження, а також порядку прилюдного захисту магістерської праці.

Практичні завдання:

1. Державні кваліфікаційні вимоги до магістерської роботи
2. Зміст, структура, мова та науковий апарат магістерської праці.
3. Композиція та порядок підготовки тексту магістерської роботи, її профілювання відповідно до спеціальності випускника.
4. Порядок захисту магістерської роботи.

Література: 12, 14–19, 23, 26–29, 45.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.2.
«Алгоритм написання та підготовка до прилюдного захисту
магістерської роботи»

1. Вивчіть у спеціальній літературі раціональний порядок організації роботи над науковим дослідженням.
2. За нормативними документами вивчіть державні кваліфікаційні вимоги до магістерської праці.
3. З'ясуйте для себе основні вимоги до структури, наукової мови, наукового апарату магістерської праці.
4. Ознайомтеся зі встановленим порядком захисту магістерської роботи.
5. Попередньо сформулюйте тему роботи, її актуальність й новизну, предмет й об'єкт роботи.
6. Сформулюйте робочий план (зміст) власної магістерської роботи, матеріали її презентації на захисті.

Література: 12, 14–19, 23, 26–29, 45.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 4.
«Порядок підготовки та вимоги до магістерської роботи»

Питання до модульного контролю

1. Назвіть державні кваліфікаційні вимоги до магістерської роботи.
2. Вимоги до змісту, структури, мови та наукового апарату магістерської роботи.
3. Розкрийте порядок підготовки тексту магістерської роботи, її профілювання відповідно до спеціальності випускника.
4. Сформулюйте дослідницькі завдання власної магістерської роботи.
5. Попередньо укладіть бібліографію власної магістерської роботи.
6. Сформулюйте основні результати роботи та можливі практичні рекомендації.
7. Охарактеризуйте порядок захисту магістерської праці.
8. Ознайомтеся із встановленим порядком захисту магістерської роботи.
9. Попередньо сформулюйте тему роботи, її актуальність й новизну, предмет і об'єкт роботи.
10. Сформулюйте робочий план (зміст) власної магістерської роботи, матеріали її презентації на захисті.

Література: 12, 14–19, 23, 26–29, 45.

4. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

(за формами контролю)

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)
			1 модуль	2 модуль	3 модуль	4 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі (участь у дискусії, обговоренні теми лекції)	1	1x2=2	1x2=2	1x2=2	1x2=2
2	Практичні заняття (підготовка проекту, презентації на задану тему та інше)	5	2x5=10	2x5=10	2x5=10	2x5=10
3	Самостійна робота (написання есе, реферату та інше)	2	2x2=4	2x2=4	2x2=4	2x2=4
4	Модульна контрольна робота	5	1x5=5	1x5=5	1x5=5	1x5=5
	Усього за модуль		21	21	21	21
	Екзамен	16				
	Разом дисципліни 3	21+21+21+21+16=100 балів				

5. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Основні етапи історії становлення та розвитку науки.
2. Функції науки в суспільному житті.
3. Класифікація наук і основні категорії науки.
4. Законодавчо-нормативне регулювання наукової діяльності в Україні та державна політика у сфері науково-технічного розвитку.
5. Організаційно-функціональна структура наукових установ в Україні.
6. Національна система підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів.
7. Поняття про методологію наукових досліджень. Методи дослідження та їх класифікація.
8. Загальні (філософські) методи наукових досліджень.
9. Методи теоретичних досліджень (*студенту може бути запропоновано дати характеристику конкретному методу на вибір екзаменатора*).
10. Конкретно-наукові (емпіричні) методи дослідження (*студенту може бути запропоновано дати характеристику конкретному методу на вибір екзаменатора*).
11. Поняття про наукову інформацію та джерела наукової інформації.
12. Методи пошуку, збирання та впорядкування наукової інформації.
13. Організація роботи з науковою літературою, бібліотечна система та її науково-довідковий апарат.
14. Особливості роботи з електронними інформаційними базами.
15. Планування індивідуальної наукової роботи та раціональні методи організації дослідницької праці.
16. Поняття про «інформаційне суспільство», роль у ньому наукової діяльності.
17. Бібліографічний опис і опис джерел, використаних у науковому дослідженні.
18. Національний архівний фонд і провідні архівні установи України.
19. Основні етапи наукового дослідження.
20. Порядок оформлення додатків до магістерської роботи.
21. Зміст і структура магістерської роботи та її кваліфікаційні ознаки.
22. Порядок підготовки тексту магістерської роботи, її профілювання відповідно до спеціальності випускника.
23. Правила бібліографічного оформлення наукових джерел магістерської роботи.
24. Порядок захисту магістерської роботи.
25. Дотримання академічної доброчесності при написанні магістерської роботи.

ТЕСТИ ДЛЯ ЕКЗАМЕНУ

1. З'ясуйте, що являє собою наука:

- А) напрям мистецької діяльності
- Б) форма соціальної та духовної діяльності людей, спрямована на отримання нових знань про всесвіт, природу і суспільство
- В) форму поширення знань про природні й соціальні явища

2. Визначте, як класифікують галузі науки:

- А) державні, комерційні, приватні
- Б) мистецькі, художні, графічні
- В) точні, природничі, суспільні, науки про мислення

3. Виділіть ознаки наукової діяльності:

- А) наявність предмету і методів дослідження, наукової термінології, отримання нових знань
- Б) високий рівень прибутку та престижу в суспільстві
- В) механізація, автоматизація та висока мобільність

4. Визначте, що наука ставить за кінцеву мету:

- А) удосконалення засобів зв'язку та побутової техніки
- Б) експорт технологій і ноу-хау
- В) виявлення закономірностей і стійких зв'язків між явищами природного та суспільного життя

5. З'ясуйте, коли відбулося зародження науки в сучасному розумінні:

- А) у 1991 році
- Б) в епоху античності (Стародавньої Греції та Риму)
- В) у ХІХ столітті

6. Що є основними функціями науки:

- А) підтримка політичної діяльності
- Б) художнє відображення світу
- В) пізнавальна, виробнича, соціокультурна, прогностична

7. Хто є суб'єктами наукової діяльності:

- А) наукові колективи (установи), вчені та наукові працівники
- Б) брокери, ділери, мерчандайзери
- В) письменники та художники

8. Хто є об'єктом наукової діяльності:

- А) сукупність явищ природи та суспільства, які становлять пізнавальний інтерес
- Б) тваринний світ
- В) відносини з приводу власності

9. Наука для акумулювання й передачі знань користується:

- А) кодованими системами

- Б) науковою термінологією, знаковими системами
- В) сленгами

10. Виділіть основні рівні пізнання в науці:

- А) інтуїтивний
- Б) логічний
- В) емпіричний і теоретичний

11. Наукознавство –це:

- А) вивчення історії розвитку науки;
- Б) комплекс наукових дисциплін, що узагальнюють і досліджують закономірності функціонування науки;
- В) дослідження системи методів у науці, складання моделей наукової діяльності й окремих її видів

12. Напрямами наукової інтеграції України у світове співтовариство є:

- А) використання досягнень світової науки, наукове співробітництво, інтеграції української науки в світову;
- Б) проведення міжнародних конференцій, взаємний обмін науковими кадрами;
- В) взаємний обмін науковою та науково-технічною інформацією

13. Наукові дослідження – це:

- А) завершена і представлена письмова робота
- Б) процес цілеспрямованої діяльності
- В) результат пізнання, який представлено у вигляді понять, законів і теорій

14. Методика – це:

- А) вчення про методи пізнання та перетворення дійсності
- Б) сукупність прийомів, методів та процедур досліджень
- В) проведення досліджень практичної реалізації ідеї

15. Права громадян України на свободу наукової творчості закріплені в:

- А) законодавстві про працю
- Б) контрактах науковця з роботодавцем
- В) Конституції України

16. Основним законом України, який регулює наукову діяльність, є:

- А) Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність»
- Б) Закон України «Про освіту»
- В) Закон України «Про авторські та суміжні права»

17. Виділіть, хто відповідно до законодавства України професійно займається науковою діяльністю:

- А) вчені, наукові працівники, науково-педагогічні працівники
- Б) народні депутати України
- В) студенти і стажери

18. Провідною науковою установою України є:

- А) Національна академія наук України

- Б) Кабінет Міністрів України
- В) Київський національний університет імені Тараса Шевченка

19. До Національної академії наук України обирають:

- А) депутатів
- Б) членів-кореспондентів і академіків
- В) професорів

20. Серед названих установ державними науковими установами в Україні є:

- А) Міжнародна академія інформатизації;
- Б) Українська академія наук;
- В) Національна академія медичних наук

21. Підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації в Україні здійснюється через:

- А) магістратуру
- Б) аспірантуру і докторантуру
- В) заклади з підвищення кваліфікації

22. Наукові ступені за законодавством України:

- А) доктор філософії та доктор наук
- Б) бакалавр і магістр
- В) доцент і професор

23. Дисертація – це:

- А) кваліфікаційна наукова праця, представлена на здобуття вченого ступеня і захищена привселюдно здобувачем (дисертантом)
- Б) самостійна письмова кваліфікаційна робота, що представляється студентами при закінченні університетів і інших навчальних закладів
- В) аналітичний документ у сфері управління або бізнесу

24. Методика – це:

- А) сукупність прийомів, засобів, процедур, що дозволяють застосовувати той чи інший метод до даної специфічної предметної області
- Б) метод, що використовується для перевірки гіпотез про вірогідність різниці середніх при аналізі кількісних даних у популяціях з нормальним розподілом
- В) міркування дослідника про застосовані їм способи наукового пізнання

25. У назві наукового дослідження завжди міститься:

- А) предмет і об'єкт дослідження
- Б) предмет дослідження
- В) методи дослідження

26. Методологія – це:

- А) вчення про методи пізнання про методи пізнання та перетворення дійсності
- Б) правові засади наукової діяльності

В) концептуальний виклад мети, змісту, методів дослідження, які забезпечують отримання максимально об'єктивної, точної, систематизованої інформації про процеси та явища

27. Поняття – це логічна форма пізнання, яка дає змогу:

- А) визначити характеристику предмета (явища)
- Б) застосувати знання у виробництві
- В) вичерпно проаналізувати сутність предмета або явища

28. Глосарій – це:

- А) збірник зразків документів
- Б) тлумачний словник термінів чи виразів до якого-небудь тексту
- В) один із засобів графічного представлення кількісних даних

29. Гіпотеза – це:

- А) завершальний висновок у науковій праці
- Б) науково обґрунтоване припущення, яке потребує доведення дослідником
- В) форма обміну думками у науковому середовищі

30. Категорія – це:

- А) базове поняття, у якому відображені найбільш загальні й істотні властивості, ознаки, зв'язки та відносини предметів, явищ об'єктивного світу
- Б) форма впровадження результатів наукового дослідження
- В) область науки, що поєднує методи кількісної оцінки якісних даних

31. Закономірність – це:

- А) методологічна характеристика дослідження
- Б) спроможність дослідження з правового погляду
- В) об'єктивно існуючий, повторюваний, стійкий, істотний зв'язок для групи явищ, що визначає процеси становлення та існування систем, що розвиваються

32. Під науковим пошуком розуміється:

- А) цілеспрямоване наукове дослідження, у результаті якого виходять принципово нові результати, що мають значення наукових відкриттів нових закономірностей
- Б) постійна робота науковця в фондах бібліотек
- В) оформлення наукових відряджень за кордон

33. Класифікація – це логічна операція, за допомогою якої:

- А) відбувається розділення поняття на види або групи за певними критеріями
- Б) реалізується перехід від загального поняття до понять з більш конкретними властивостями і змістом
- В) визначається мета і завдання дослідження

34. Сучасне наукове дослідження здійснюється на таких рівнях:

- А) теоретичному і емпіричному
- Б) практичному й експериментальному
- В) метафізичному

35. Метод – це:

- A) полемічний прийом у науковій дискусії
- B) спосіб дослідження явищ, який визначає планомірний підхід до їх наукового пізнання та встановлення істини
- B) засіб дослідження мети, спосіб пізнання явищ дійсності в їх взаємозв'язку та розвитку

36. Загальнофілософські методи – це методи, котрі:

- A) дозволяють вірно здійснювати відбір наукових фактів
- B) формулюють загальнометодичні принципи дослідження
- B) використовуються для вирішення дослідницьких задач в культурології

37. Загальнонаукові методи – це методи, які:

- A) виокремлюються залежно від рівнів пізнання
- B) застосовуються для вирішення завдань конкретних наук
- B) формулюють загально-методичні принципи дослідження

38. Часткові методи – це методи, що:

- A) формулюють загальнометодичні принципи дослідження
- B) застосовуються для вирішення специфічних завдань
- B) виокремлюються залежно від рівнів пізнання

39. До теоретичних методів дослідження належить:

- A) метафізичний і діалектичний
- B) спостереження, експеримент
- B) порівняння, анкетування, вимірювання

40. До загальнофілософських методів дослідження належить:

- A) формалізація, гіпотетичний і аксіоматичний
- B) порівняння, анкетування, вимірювання
- B) метафізичний і діалектичний

41. До емпіричних методів дослідження належить:

- A) аналіз і синтез, індукція і дедукція
- B) формалізація, гіпотетичний і аксіоматичний
- B) спостереження, експеримент, анкетування, вимірювання

42. До якого методу дослідження може бути застосовано висловлювання «пізнання від окремого до загального»?

- A) дедукції
- B) індукції
- B) синтезу

43. Системний підхід у дослідженні характеризується:

- A) вивченням явища як цілісного процесу із виявленням функціональних зв'язків його складових
- B) аналітичним вивченням складових компонентів, що утворюють цю систему
- B) розподілом системи на підсистеми, що разом утворюють цю систему

44. Моделюванням називають:

- А) метод наукового дослідження, завдяки якому досягається пізнання одних предметів і явищ на основі їх подібності з іншими
- Б) метод наукового пізнання, що ґрунтується на заміні предмета або явища, які вивчаються, на їх аналог, що містить істотні риси оригіналу
- В) метод відволікання, який дає змогу переходити від конкретних питань до загальних понять і законів розвитку

45. Вид пізнавальної діяльності, спрямований на визначення тенденцій динаміки конкретного об'єкту на основі аналізу його стану в минулому та поточному стані – це:

- А) прогнозування
- Б) моделювання
- В) абстрагування

46. Під синтезом як методом дослідження розуміється:

- А) практичне уявне з'єднання частин властивостей (сторін) досліджуваного об'єкта в єдине ціле
- Б) сукупність елементів і їхніх взаємозв'язків, що утворюють деяку, здатну до функціонування цілісність
- В) розумова діяльність, у процесі якої досліджувані об'єкти організуються у визначену систему на основі обраного принципу

47. Узагальнення передбачає:

- А) логічний процес переходу від одиничного до загального, від менш загального до більш загального, а також результат цього процесу: узагальнене поняття, судження, закон науки, теорія
- Б) розумова операція, що складається в одержанні нового висновку з декількох суджень
- В) функція організованих систем, що забезпечує збереження їх структури, підтримка режиму діяльності, реалізацію програми і мети діяльності

48. Дедукція як метод дослідження – це:

- А) вид умовиводу і метод пізнання; перехід від загальних суджень до частки, від деяких пропозицій-посилок до їх наслідків; застосування встановленого загального положення до частки
- Б) логічне міркування, у процесі якого з аргументів (доводів) виводиться істинність чи хибність тези
- В) спосіб виявлення наукових джерел

49. Моніторинг передбачає:

- А) наукова праця, що заглиблено розробляє одну тему, обмежене коло питань
- Б) сфера дослідницької діяльності, спрямована на виробництво нових знань про природу, суспільство і мислення і, що включає в себе всі умови і моменти цього виробництва
- В) безупинне, тривале спостереження за станом середовища (явищ, процесів тощо)

50. Під кореляцією розуміється:

- А) адекватний зв'язок між двома перемінними
- Б) система взаємозалежних і витікаючи один з одного поглядів, способів розуміння, трактування явищ, процесів
- В) ознака, по якій класифікуються, визначаються, оцінюються явища, дії чи діяльність

51. Під аналізом розуміється:

- А) порівняння істотних властивостей явищ і предметів
- Б) метод дослідження, який включає в себе вивчення предмета за допомогою мисленнєвого або практичного розчленування його на складові елементи
- В) виведення загального із часткового

52. Під дедукцією розуміється:

- А) метод логічного висновку від загального до окремого
- Б) умозорове розчленування об'єкту на складові
- В) виявлення структурних елементів предмету дослідження

53. Аналогія як дослідницький метод – це:

- А) зіставлення явищ зовсім іншої природи і сутності
- Б) метод наукового дослідження, завдяки якому досягається пізнання одних предметів і явищ на основі їх подібності з іншими
- В) прогнозування тенденцій розвитку природних або суспільних явищ

54. Абстрагування як дослідницький метод – це:

- А) метод наукового пізнання, заснований на формуванні образу реального об'єкта шляхом мисленнєвого виокремлення певних ознак, властивостей, зв'язків і відношень, що цікавлять дослідника, з одночасним ігноруванням багатьох інших другорядних його властивостей
- Б) виявлення причинно-наслідкових зв'язків між явищами і предметами дослідження
- В) побудова науково обґрунтованої моделі явища

55. Конкретизація у дослідженні передбачає:

- А) виявлення типових ознак явищ, які вивчаються
- Б) дослідження предметів у всій різнобічності їх, у якісній багатосторонності реального існування на відміну від абстрактного вивчення предметів
- В) застосування обчислювальної техніки у науковій роботі

56. Системний аналіз спрямований на:

- А) вивчення об'єкта дослідження як сукупності елементів, що утворюють систему, оцінку поведінки об'єкта як системи з усіма факторами, які впливають на його функціонування
- Б) дослідження механізму логічним умовиводів вченого
- В) класифікацію предметів дослідження за їх походженням

57. Ідеалізація спрямована на:

- А) узагальнення типових рис явищ і предметів
- Б) конструювання подумки об'єктів, які не існують у дійсності або практично не здійсненні
- В) виведення загальних рис предмету із часткових

58. Формалізація – це:

- А) метод вивчення різноманітних об'єктів шляхом відображення їхньої структури у знаковій формі за допомогою штучних мов
- Б) умозорове наділення предмету дослідження універсальними рисами
- В) розумове розділення предмету дослідження на структурні елементи

59. Аксиоматичний метод передбачає:

- А) визначення походження явищ і предметів
- Б) побудову наукової теорії, за якого деякі твердження приймаються без доведень, а всі інші знання виводяться з них відповідно до певних логічних правил
- В) висування й доведення науково обґрунтованих припущень

60. Історичний метод дає змогу:

- А) прогнозувати тенденції розвитку природних явищ
- Б) дослідити виникнення, формування і розвиток процесів і подій у хронологічній послідовності з метою виявлення внутрішніх і зовнішніх зв'язків, закономірностей та суперечностей
- В) виявити правове підґрунтя суспільних явищ

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧА

Відповідь здобувача оцінюється на:

- 1) **Оцінку А (90-100)** – якщо повно та глибоко, розгорнуто, правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
  - здобувач виявляє глибокі знання усієї програми навчальної дисципліни;
  - відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить власні висновки та узагальнення;
  - застосовує теоретичні знання на практиці, робить власні висновки та узагальнення;
  - володіє навичками івент-аналізу масових та елітарних практик;
  - розуміє можливості сучасних наукових методів та володіє цими методами на рівні, необхідному для вирішення практичних завдань, що постають при виконанні професійних обов'язків.
- **Оцінку В (82-89)** – якщо правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
  - здобувач виявляє знання усієї програми навчальної дисципліни;
  - відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить певні узагальнення;
  - але відповідь не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
  - наявні незначні неточності у виконанні практичних завдань.
- **Оцінку С (74-81)** – якщо правильно викладено матеріал:
  - відображає знання термінів, логічно формулює відповідь, але наявні незначні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їхні характеристики;
  - наявні неточності у виконанні практичних завдань.
- **Оцінку D (64-73)** – якщо відповідь здобувач є поверхневою, недостатньо аргументованою:
  - є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
  - є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їх характеристики;
  - свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
  - не містить посилань на літературу;
  - викладена з порушенням логіки подання матеріалу.
  - містить багато граматичних, грубих стилістичних помилок та виправлень;
- **Оцінку Е (60-63)** – якщо відповідь здобувача є поверхневою:

- свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
  - викладена з порушенням логіки подання матеріалу.
- **Оцінку FX (35-59)** – якщо здобувач не відповів на поставлене питання або відповідь є неправильною:
- не розкриває сутності питання, або ж допущено грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність відповідних знань у здобувача чи їх безсистемність та поверховість;
  - не знає основних положень навчальної дисципліни та принципів аналізу ситуацій; не вміє сформулювати власну думку та викласти її.
- **Оцінку F (1-34)** – якщо здобувач не відвідував заняття, не відпрацював їх, не проявляв бажання пізнавати навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену/заліку, курсового проекту (роботи), практики
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	Задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Публікації науково-педагогічного працівника за темою навчальної дисципліни:

1. Веденєєв Д.В., Семенюк О.Г. Розвиток концептуальних і науково-практичних поглядів на сутність неконвенційної (гібридної) конфліктності. Монографія. Київ: ТОВ «Видавничий дім «АртЕк» 2021. 228 с.

2. Веденєєв Д.В., Копієвська О. Р. Гібридні загрози як об'єкт освітніх практик у культурно-мистецькій сфері України (за досвідом реалізації проекту Erasmus+ «Академічна протидія гібридним загрозам – #WARN» 610133-EPP-1-2019-1-FI-EPPKA2-SBHE-JP»). Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2021. № 2. С. 3–11.

3. Веденєєв Д. Культурно-інформаційні впливи сучасного світу та історична свідомість української політичної нації. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2015. №3. С.3–10.

4. Веденєєв Д.В. Інформаційно-культурологічний компонент новітнього типу асиметричного («гібридного») протистояння. Матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної конференції: Другі наукові читання, присвячені пам'яті доктора історичних наук, професора О. І. Путра. Київ, 20 листопада 2016 р. Київ : НАКККиМ, 2017 р. – С.8–11.

5. Веденєєв Д.В. Літопис публікацій співробітників Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (1970–2020) / кер. проекту проф. В.Г. Чернець; укл. Л. В. Васильченко. Київ : НАКККиМ, 2019. 314 с. С. 20–25.

6. Веденєєв Д.В. Викладання проблематики форм і методів «гібридного» протиборства в інформаційно-гуманітарній сфері при підготовці аспірантів-істориків Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв // Українське суспільство в умовах війни: виклики сьогодення та перспективи миротворення: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Маріуполь, 22 червня 2020 р. Маріуполь: ДонДУУ, 2020. С.102–107.

7. Веденєєв Д.В. Гібридні загрози соціокультурній системі України та їх вивчення при підготовці управлінських кадрів сфери культури // Синергетичний підхід до проектування життєвого простору особистості : зб. наук. матеріалів Міжнарод. наук.-практ. онлайн-конф. (27-28 квітня 2021 р., м. Полтава). Полтава, 2021.

8. Веденєєв Д.В. Урахування проблематики інформаційно-гуманітарної безпеки в мистецькій освіті. Культурні домінанти ХХ століття: мистецька освіта: Зб. матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції (упор. С.В.Шалапа). Київ, 30 вересня 2022 р. Київ: НАКККиМ, 2022. С. 11–13.

Основна література:

9. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

10. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.help/zakonodavstvo-ukraini/1556-18>.

11. Закон України «Про пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2623-14#Text>

12. Положення про кваліфікаційні роботи бакалаврського та магістерського освітніх рівнів в Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв. Київ : НАКККиМ, 2018. 43 с. URL: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytutu/Akademiia/publ_m/polozhennya_pro_kvalifikaciynu_robotu.pdf

13. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в НАКККиМ (2017 р.) URL: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytutu/Akademiia/publ_m/osv_diialnist/pro_zapobigannya_plagiat.pdf

14. Бабайлов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб.; Харків. нац. автомоб.дорож. ун-т. Харків : 2019. 148 с.

15. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Burhu_Yurii/Metodolohiia_i_orhanizatsiia_naukovykh_doslidzhen.pdf

16. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с.

17. Галян О.В. Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. Видання. Луцьк: Вежа-Друк, 2021. 26 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/20238/1/Metodolohiia.pdf>

18. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Методологія та організація наукових досліджень: підручник Харків: НЮАУ, 2019, 368 с.

19. Євтушенко М., Хижняк М. Методологія і організація наукових досліджень : підручник. Київ, 2019. 350 с.

20. Історія науки і техніки: Навчальний посібник / С.О.Костишева, С.Ю.Боева, Л.Р.Ігнатова, І.К.Лебедев. Київ, 2015. 320 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/20997>

21. Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень. Київ, 2015. 543 с. https://learn.ztu.edu.ua/pluginfile.php/55559/mod_resource/content/1/%D0%9B%D0%B5%D0%BA%D1%86_%D1%97%20%D0%B7%20%D0%BE%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%20%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%20%D0%B4%D0%BE%D1%81%D0%BB_%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D1%8C.pdf

22. Лебедев І. К. Історія науки і техніки : навч.-метод. матеріали для студ. ф-ту прикладної математики ; навч. посіб. для студ. І. К. Лебедев, Л. Р. Ігнатова, А. І. Махінко ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2021. 128 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/43919/1/Istoria_nauky_tekhniky.pdf

23. Мальська М., Паньків Н. Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.

24. Маркова Е. Н. Методологія музикознавства і проблеми музикальної культурології. Одеса, 2015. 532 с.

25. Мельник О. О. Історія науки і техніки: навчальний посібник. Мелітополь: ФО-Одноріг Т. В., 2018. 310 с. http://www.tsatu.edu.ua/shn/wpcontent/uploads/sites/59/istorija_nauky_i_tehniky._na_vchalnyj_posibnyk-1_coryu.pdf

26. Менеджмент і бізнес-адміністрування: методичні вказівки до виконання та захисту магістерських дисертацій на здобуття ступеня магістра для студентів факультету менеджменту та маркетингу галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізація «Менеджмент і бізнес-адміністрування». Київ : НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», 2017. 55 с.

27. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. за ред. І.С. Добронравової. Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2018. 606 с.

28. Наукова робота за темою магістерської дисертації. Науково-дослідна робота за темою магістерської дисертації. Частина II: конспект лекцій / укладачі Г.М. Розорінов, Співак В.М. Київ : НТУУ «КПІ», 2016. 83 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/50163/1/NMK_mag.pdf

29. Наукова робота за темою магістерської дисертації. Практикум. Київ : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 102 с. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/49980/1/Naukova.pdf>

30. Проблеми сучасного музикознавства. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 14 с.

31.Редя В.Я. Сучасне музикознавство: теорія, історія, практика. Київ : НАКККіМ, 2015. 136 с.

Додаткова література:

32. Кодекс академічної доброчесності Національної академії керівних кадрів культур і мистецтв (2016 р.) URL: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytutu/Akademiia/publ_m/Codex_akadem_dobroch_esnosti.pdf.

33. Кодекс етики викладачів і студентів Національної академії керівних кадрів культур і мистецтв (2020 р.) URL: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytutu/Akademiia/publ_m/Kodeks_etiki.pdf

34. Вачевський М. Основи наукової інформації: навчальний посібник. Дрогобич, 1995. 128 с.

35. Єгоров І.Ю. Наука в Україні: стан та проблеми розвитку. Київ : ЦДНТІ НАНУ, 2004. 23 с.

36. Культурологія: теорія та історія культури. Навч. посіб. Видання 3тє, перероб. та доп. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 370 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/CUL/Kulturologia_Turmenko_2010.pdf

37. Методологічні проблеми культурної антропології та етнокультурології. Київ : Інститут культурології НАМ України, 2011. 480 с.

38. Наука. Влада. Політика. Київ : Знання України. 2008. 240 с.

39. Немкович О.М. Українське музикознавство ХХ ст. як система наукових дисциплін: монографія. Київ : Сталь, 2006. 534
40. Онопрієнко В.І. Історія української науки ХІХ-ХХ століть: Навч. посібник / Міжнар. фонд «Відродження». Київ : Либідь, 1998. 304 с.
41. Польська І.І. Методологічна проблематика в сучасному музикознавстві. *Культура України*. 2014. Вип. 46. С. 267–275.
42. Смаглий Г.А. Основи теорії музики. Харків: Факт, 2001. 283 с.
43. Цоцюра С.В. Методологія, методика та інформаційні технології наукових досліджень: конспект лекцій. Дрогобич: ДДПУ, 2004. 43 с.
44. Шейко В.М., Богуцький Ю.П. Формування основ культурології в добу цивілізаційної глобалізації (друга половина ХІХ – початок ХХІ ст.). Монографія. Київ: Генеза, 2005. 592 с.
45. Шишка Р.Б. Організація наукових досліджень та підготовка магістерських і дисертаційних робіт: навчальний посібник. Харків: Еспада, 2007. 361 с.
46. Шульгіна В., Яковлев О. Інтерпретація теорії культури, мистецтв і освіти в сучасній українській науці. Київ: НАКККіМ, 2012. 228 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

47. Електронні журнали НАКККіМ URL: <https://nakkkim.edu.ua/science/biblioteka/elektronni-zhurnaly>
48. Культура і Креативність [сайт]. URL: <https://www.culturepartnership.eu/ua/page/about>
49. Міністерство освіти і науки України. Наука [сайт]. URL: <https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/pro-ministerstvo/najposhirenishi-zapitannya-vidpovidi-ta-aktualni-kontakti-mon-pid-chas-voennogo-stanu>
50. Міністерство культури та інформаційної політики України [сайт]. URL: <https://mkip.gov.ua/>
51. Наукова бібліотека НАКККіМ. URL: <https://nakkkim.edu.ua/science/biblioteka>
52. Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених НАКККіМ. URL: <https://nakkkim.edu.ua/science/rada-molodikh-vchenikh-aspirantiv-ta-zdobuvachiv>
53. Репозитарій НАКККіМ URL: <http://elib.nakkkim.edu.ua/>